

باسمه تعالی

آئین نامه جشنواره نشریات دانشگاه فردوسی مشهد (طرح رتبه بندی نشریات)

خانه نشریات مدیریت فرهنگی دانشگاه فردوسی، به منظور ایجاد شرایط مناسب و قانونمند در عرصه نشریات دانشجویی، بهبود سطح کیفی و ایجاد زمینه مناسب برای ارائه تسهیلات به نشریات، با تشکیل کمیته داوری نشریات، طرح رتبه بندی نشریات دانشجویی را در قالب جشنواره داخلی نشریات در دانشگاه فردوسی مشهد، اجرا می نماید. در این جشنواره، نشریاتی مورد ارزیابی قرار خواهند گرفت که طی شش ماه گذشته حداقل یک شماره منتشر کرده باشند.

امتیاز نشریات از حیث محتوا، رعایت قواعد نگارش، صفحه آرایی، اصول روزنامه نگاری، سابقه نشریه، تعداد عوامل دست اندرکار، انتشار منظم محاسبه می شود.

سقف کل امتیاز ۱۰۰ نمره به همراه امتیاز منفی جهت امور مربوط به تخلفات و امتیاز مثبت مربوط به امتیاز جشنواره ای و امتیاز تشویقی و مدرک کارگاهی است.

توضیح: نشریات جهت شرکت در جشنواره باید علاوه بر تحویل دو نسخه از دو شماره آخر چاپ شده نشریه، آرشیو کامل الکترونیکی نشریه (فایل PDF) را نیز بر روی پایگاه سند (sanad.um.ac.ir) ثبت نمایند.

امتیاز	ملاک ارزیابی	امتیاز	ملاک ارزیابی
۴	سابقه نشریه	۳۵	محتوا
۶	انتشار منظم	۱۰	رعایت قواعد نگارشی
۷	تعداد دست اندرکاران	۸	تنوع مطالب
۱۲	صفحه آرایی	۱۸	اصول روزنامه نگاری
۱۰۰		جمع کل	

کمیته داوری نشریات:

به منظور اجرای هر چه بهتر طرح رتبه بندی و ارزیابی اصولی نشریات دانشگاهی، کمیته ای متشکل از اعضای هیئت علمی و متخصصین عرصه مطبوعات و نشریات دانشجویی تشکیل می گردد.

وظایف:

۱. اجرای طرح رتبه بندی نشریات دانشجویی طبق مفاد این آئین نامه
۲. نظارت بر حسن کیفی و کمی انتشار نشریات
۳. تحلیل و بررسی محتوایی نشریات
۴. ارائه مشاوره فنی در زمینه های تخصصی انتشار نشریات دانشجویی

اعضای کمیته:

۱. رئیس کمیته: مدیر فرهنگی دانشگاه.
۲. ۲ نفر از اعضای محترم هیئت علمی دانشگاه به پیشنهاد کارشناس نشریات و انتصاب مدیر فرهنگی.
۳. ۳ نفر از کارشناسان امور مطبوعات و نشریات دانشگاهی به پیشنهاد کارشناس نشریات و انتصاب مدیر فرهنگی.
۴. مسئول خانه نشریات دانشگاه.

شرح اختیارات اعضای کمیته ارزیابی:

۱. ارزیابی و امتیازدهی بخش های: **تخلفات، امتیاز تشویقی، امتیاز جشنواره ای، سابقه نشریه، انتشار منظم، تعداد دست اندرکاران** به عهده مسئول خانه نشریات دانشگاه می باشد.

۲. ارزیابی و امتیازدهی بخش‌های محتوا و رعایت قواعد نگارشی به عهده داوران هیات علمی و کارشناسان مطبوعات کمیته داوری می‌باشد.
۳. ارزیابی و امتیازدهی بخش‌های صفحه‌آرایی و اصول روزنامه‌نگاری به عهده کارشناسان امور مطبوعات و نشریات کمیته داوری می‌باشد.
- تبصره:** اعضای هیئت علمی در بخش‌های محتوا و رعایت قواعد نگارشی در صورت صلاحدید می‌توانند از دانشجویان تحصیلات تکمیلی به عنوان همکار استفاده کنند. بدیهی است که مسئولیت نظارت بر تایید نحوه ارزیابی و امتیازدهی به عهده آن عضو محترم کمیته داوری خواهد بود.

تخلفات (امتیاز منفی):

امتیاز این بخش منفی بوده و در صورتی که نشریه‌ای شامل یک یا تمام موارد ذیل گردد امتیاز به طور جداگانه کسر خواهد شد و فقط به مدت یک دوره منظور می‌شود.

امتیاز	تخلفات
-۲	۱ تذکر کتبی
-۴	۲ محرومیت مدیرمسئول
-۸	۳ توقیف موقت نشریه
-۱۰	۴ منع دائم انتشار (اشخاص حقوقی)
-۱۲	۵ اهانت به مسئولین نظام و اشخاص

امتیاز جشنواره‌ای (امتیاز مثبت):

جشنواره منطقه‌ای، شهری			
آثار برتر		نشریات برتر	
۴	مقام اول	۶	مقام اول
۳	مقام دوم	۴	مقام دوم
۲	مقام سوم	۲	مقام سوم
۱	تقدیر	۱	تقدیر

جشنواره کشوری			
آثار برتر		نشریات برتر	
۶	مقام اول	۱۰	مقام اول
۵	مقام دوم	۸	مقام دوم
۴	مقام سوم	۶	مقام سوم
۲	تقدیر	۲	تقدیر

دریافت تشویقی (امتیاز مثبت):

تشویقی	
۵	رئیس دانشگاه و یا مدیران وزارت
۳	معاونین دانشگاهی
۲	مدیر فرهنگی

مدرک کارگاهی (امتیاز مثبت):

مدرک کارگاهی	
۱۰	تخصصی تکمیلی
۵	تخصصی موضوعی

رتبه بندی نهایی نشریات:

پس از جمع امتیازات، هر نشریه با توجه به امتیاز کسب کرده در شش گروه: الف ۱، الف ۲، ب ۱، ب ۲، ج، د رتبه بندی می شود و بر این اساس از یارانه نشریات برخوردار می گردد.

نشریات غیر علمی			نشریات علمی (انجمن های علمی)			عنوان	امتیاز
نشریات چاپی (تومان)	نشریات تکثیری		نشریات چاپی (تومان)	نشریات تکثیری			
	صفحه آرای	سقف تیراژ		صفحه آرای	سقف تیراژ		
(امتیاز * ۵۵۰۰)	(امتیاز * ۷) نسخه	(امتیاز) درصد	(امتیاز * ۶۵۰۰)	(امتیاز * ۸) نسخه	(امتیاز) درصد	الف ۱	۹۰ به بالا
(امتیاز * ۵۰۰۰)	(امتیاز * ۶) نسخه	(امتیاز) درصد	(امتیاز * ۶۰۰۰)	(امتیاز * ۷) نسخه	(امتیاز) درصد	الف ۲	۷۵ به ۸۹
(امتیاز * ۵۵۰۰)	(امتیاز * ۵) نسخه	(امتیاز) درصد	(امتیاز * ۵۵۰۰)	(امتیاز * ۶) نسخه	(امتیاز) درصد	ب ۱	۶۵-۷۴
(امتیاز * ۴۰۰۰)	(امتیاز * ۴) نسخه	(امتیاز) درصد	(امتیاز * ۵۰۰۰)	(امتیاز * ۵) نسخه	(امتیاز) درصد	ب ۲	۵۰-۶۴
---	(امتیاز * ۳) نسخه	(امتیاز) درصد	---	(امتیاز * ۴) نسخه	(امتیاز) درصد	ج	۳۰-۴۹
---	(امتیاز * ۲) نسخه	-----	---	(امتیاز * ۳/۵) نسخه	-----	د	۲۹ و پائین تر

توضیح ۱: یارانه صفحه آرای بر اساس هزینه کارشناسی شده محاسبه می شود و نه هزینه انجام شده.
توضیح ۲: یارانه تکثیر به نشریات غیر علمی حداکثر برای ۲۰ صفحه و نشریات علمی حداکثر ۳۲ صفحه تعلق می گیرد.
توضیح ۳: نشریاتی می توانند از اعتبارات نشریات چاپی استفاده کنند که تاییدیه چاپ از کمیته ارزیابی داشته باشند.
توضیح ۴: تیراژ هر رتبه از نشریات علمی با توجه به تعداد دانشجویان آن گروه آموزشی تا سقف تعیین شده متغیر خواهد بود.

۱ - محتوا (۳۵):

هر یک از آثار و مقالات تولیدی نشریات در یکی از گروه های صنفی، فرهنگی، ادبی، اجتماعی، سیاسی، علمی، طنز و کاریکاتور جای گرفته و بر اساس موضوع مشخص شده، مورد بررسی قرار می گیرد. این بخش دارای ۳۵ امتیاز می باشد، که ۲۵ امتیاز مربوط به میانگین امتیاز مطالب تولیدی طبق شاخص های جدول زیر می باشد و ۱۰ امتیاز، به تعداد مقالات تولیدی (هر مقاله تولیدی دو امتیاز تا سقف ۵ مقاله، و مازاد هر مقاله یک امتیاز بصورت امتیاز تشویقی) اختصاص می یابد. (لازم به ذکر است تعداد مقالات غیر تولیدی در بخش تعداد محتوا در نظر گرفته می شود)

لازم به ذکر است مطالب اقتباسی و مطالبی که با عنوان و زمینه انتشار سنخیت نداشته باشند در ارزش گذاری نشریه تاثیری ندارد، از این رو تاکید و توصیه می گردد مدیر مسوولان محترم نشریات به ذکر منابع و چگونگی خلق آثار (ترجمه، تالیف) و نیز ذکر نام نویسنده، رشته و شماره دانشجویی در پایان اثر اقدام نمایند در غیر این صورت مطلب مذکور اقتباسی تلقی می گردد به طور کلی داوری مقالات بر اساس ملاک های زیر بررسی و امتیازدهی می شود.

محتوا (تولیدی بودن)		خیلی خوب (2/5)	خوب (1/5)	متوسط (0/75)	ضعیف (0)
۱	تولیدی بودن				
۲	نوآوری و خلاقیت در پرداختن به موضوع				
۳	شجاعت در پرداختن به موضوع (در عین پابندی به اصول علمی، اخلاقی، اعتقادی و نظام جمهوری اسلامی و مبتنی بر واقعیت)				

۴	ساختار منسجم و جذاب			
۵	پرهیز از مغلط گویی و ابهام			
۶	ارتباط موضوع با مخاطب دانشجویی			
۷	به روز بودن			
۸	جامع نگری (انتقال اطلاعات از همه جوانب یک موضوع)			
۹	قدرت پیش بینی یا پیشنهاد در مطلب			
۱۰	رعایت اصول پژوهشی (صحت مطالب، تحقیقی بودن، منبع موثق و ...)			

۲- رعایت قواعد نگارشی (۱۰) :

آنچه امروزه در زبان و ادبیات فارسی مدنظر است، رسایی و روانی کلام است. مقالات نشریات بر اساس: فارسی نویسی، ساده نویسی و دوری جستن از کلمات و اصطلاحات بیگانه، املا صحیح کلمات و استفاده به جا از علامت‌های دستوری است؛ مورد بررسی قرار می‌گیرند. این بخش دارای ۱۰ امتیاز می‌باشد.

رعایت قواعد نگارشی				
ضعیف (۰)	متوسط (+ / ۷۵)	خوب (۱ / ۵)	خیلی خوب (۲)	
				۱ رسایی و روانی کلام
				۲ ساده نویسی
				۳ پرهیز از کلمات و اصطلاحات بیگانه
				۴ املا صحیح کلمات
				۵ استفاده به جا از نشانه‌های دستوری

۳- تنوع مطالب (۸)

آنچه در عرف عمومی از یک روزنامه می‌توان انتظار داشت عبارتست از چند برگ تاخورد که از لحاظ صورت و ظاهر شباهت کلی به هم دارند و در آن موضوعات مختلف در قالب سرمقاله، مقاله، شعر، داستان، خبر، گزارش، مصاحبه، عکس، طرح، جدول، کاریکاتور و ... در قالب سرویس‌های مختلف قید می‌گردد در مورد نشریات دانشگاهی متأسفانه این قالب شباهت کلی وجود ندارد گاهی اوقات نشریه دانشجویی شامل یک برگه‌ی پشت و رو و مشتمل بر یک مطلب می‌باشد که بر ذهن مدیر یا نگارنده، رسیده و روی کاغذ آمده است. اگر حتی این نوع را به عنوان یک سبک جدید تلقی نماییم لیکن ارزش گذاری بین سبک‌های مختلف مهم بوده ضمن اینکه باید دقت شود تنوع در مطالب منجر به پراکنده‌گویی بیهوده نشود.

توضیح ۱: امتیاز این بخش برای هر مطلب در هر نوع ۰/۵ تا سقف تعیین شده و در مجموع ۸ می‌باشد.

توضیح ۲: امتیاز بخش شعر و داستان برای نشریات علمی به بخش مقاله اضافه می‌شود.

نوع مطالب	مقاله	شعر و داستان	خبر، گزارش و مصاحبه	عکس و کاریکاتور
امتیاز	۳	۱	۲	۲

۴- اصول روزنامه‌نگاری (۱۸)

به یک موضوع به چند شکل می‌توان پرداخت، مقاله، طنز، کاریکاتور، مصاحبه، گزارش، خبر و ... با عنایت به اینکه کمیت به ویژه کیفیت مصاحبه، خبر و گزارش اهمیت فراوانی دارد لذا با استفاده از جداول زیر در این خصوص امتیازدهی می‌شود. این بخش دارای 18 امتیاز می‌باشد.

الف - مصاحبه		خیلی خوب (۰/۷۵)	خوب (۰/۵)	متوسط (۰/۲۵)	ضعیف (۰)
۱	انتخاب سوژه (با توجه به نیازها و اولویت‌های مخاطب و بداعت و تازگی آن)				
۲	آگاهی، توانایی و تسلط مصاحبه‌گر بر موضوع و ارائه پرسشها				
۳	تنظیم گفت‌وگو (استفاده از سبک مناسب)				
۴	استفاده از زبان و نثر مناسب				
۵	استفاده از پرسش‌های بدیع و پویا و چالش‌افکن				
۶	نگارش مقدمه یا اشاره جذاب و منطقی				
۷	ساختار منسجم و جذاب و تاثیرگذاری بر مخاطب				
۸	پایان بندی مصاحبه				
۹	ذکاوت مصاحبه‌گر در درک و تفسیر ارتباطات غیر کلامی				
ب - گزارش		خیلی خوب (۰/۷۵)	خوب (۰/۵)	متوسط (۰/۲۵)	ضعیف (۰)
۱	انتخاب سوژه				
۲	گفت‌وگو با اشخاص مناسب (مرتبط با سوژه)				
۳	تنوع منابع گفتگو و ارزش اطلاعات ارائه شده				
۴	انسجام و پیوستگی				
۵	نوآوری و خلاقیت در پردازش موضوع				
۶	تیتیر مناسب و چگونگی ورود به موضوع				
۷	انتخاب سبک مناسب برای تنظیم گزارش				
۸	پایان بندی مناسب				
ج - خبر		خیلی خوب (۰/۷۵)	خوب (۰/۵)	متوسط (۰/۲۵)	ضعیف (۰)
۱	توجه به ارزش‌های خبری (دربریگیری، مجاورت و ...)				
۲	پاسخ به عناصر خبری (کی؟ کجا؟ چگونه)				
۳	ساده و شیوا نویسی				
۴	انتخاب سوژه				
۵	لید مناسب				
۶	توجه به تیتیر نویسی				
۷	توجه به منابع خبر موثق				

۵ - صفحه آرای (۱۲) :

شیوه و سبک صفحه آرای نشریه و ثبات آن، قیافه و شکل ظاهری آنرا می سازد که از اهمیت بسیار زیادی در جذب و حفظ مخاطبان نشریه دارد. عدم وجود ثبات و برنامه ریزی قبلی در صفحه آرای سبب می گردد تا هر شماره و حتی هر صفحه نشریه از لحاظ ظاهری با شماره ها و صفحات دیگر نشریه تفاوت داشته باشد و علاوه بر آنکه باعث القاء حس درهم ریختگی و بی نظمی در ذهن مخاطبان می شود باعث می گردد هیچگاه قیافه و هویت ثابت که یکی از عوامل مهم ایجاد و تداوم ارتباط با مخاطبان می باشد شکل نگیرد و در نهایت نشریه نتواند ارتباط مناسبی با مخاطب برقرار نماید.

بررسی نشریات دانشجویی مختلف نشان می دهد که غالب این نشریات از اهمیت و ضرورت برنامه ریزی قبلی در انجام صفحه آرای اطلاع چندانی ندارند، قلمهای مختلفی که برای مطالب گوناگون نشریه به کار رفته است، ستونهایی با اندازه ها و طولهای غیرعادی و مختلف و حتی تغییر مکرر قطع نشریه گواه آشکاری بر این موضوع است.

در صفحه آرای یک نشریه مواردی مد نظر است که رعایت آنها الزامی می باشد و عدم رعایت آن موارد، باعث کاهش امتیاز خواهد شد و مواردی نیز هستند که نشریه در صورت رعایت آنها از امتیاز مثبت برخوردار خواهند بود. با توجه به سلیقه ای بودن این بخش تلاش کرده ایم تا ملاک های به طور نسبتاً کامل جمع آوری شود. این بخش دارای ۱۲ امتیاز می باشد.

ضعیف (۰)	متوسط (۰/۵)	خوب (۰/۷۵)	خیلی خوب (۱)	صفحه آرای	
				جلد(تناسب جلد با موضوع نشریه، لوگو، شماره، تاریخ انتشار، نوع نشریه و طرح و زیبایی)	۱
				لوگو	۲
				فهرست (مطابقت با صفحه، طرح و زیبایی)	۳
				شناسنامه(صاحب امتیاز، مدیرمسئول، زمینه انتشار، دستاورد کاران، شماره مجوز و ...)	۴
				آرایش یا چیدمان (لی اوت) صفحه (الگوی ثابت، هماهنگی سطرها، ثبات حاشیه، شماره، هویت صفحه و ...)	۵
				ظاهر متن	۶
				تیتیر	۷
				سوتیتیر	۸
				فضای خالی (استفاده از فضای خالی در صفحه آرای)	۹
				عکس و طرح (استفاده مناسب از عکس و طرح در صفحات متناسب با متن ونحوه استقرار آن در متن)	۱۰
				خلاقیت در صفحه آرای	۱۱
				خلق روشهای نو و جدید در صفحه آرای	۱۲

۶- سابقه نشریه (۴)

مزیت لحاظ کردن فاکتور فوق این است که چنانچه در سال های گذشته مدیر مسوولان یک نشریه به دلایل مختلف (از قبیل فارغ التحصیلی و ...) تغییر پیدا کرده لیکن تداوم فعالیت وجود داشته، نشریات قدیمی و با سابقه نسبت به نشریات نوپا ارزش گذاری شوند. امتیاز این بخش برای هر سال ۱ امتیاز تا سقف ۴ می باشد.

توضیح: این معیار برای نشریاتی لحاظ می شود که در هر سال تحصیلی حداقل ۲ شماره منتشر کرده باشند

۴ - انتشار منظم (۶):

ترتیب انتشار یک نشریه دانشگاهی بر اساس میل و علاقه مدیر مسوول در ابتدای اخذ مجوز و در فرم درخواست ذکر می شود و مدیر مسوول موظف به رعایت است، با این وجود هر نشریه برای حفظ مجوز صادره باید در هر سال حداقل یک شماره را با تیراژ متداول منتشر نماید لذا برای ارزش گزاری بین نشریات مختلف از جدول زیر استفاده می شود.

انتشار منظم							
روزنامه	هفته نامه	دو هفته نامه	ماهنامه	دو ماهنامه	فصلنامه	ترم نامه	گاهنامه
۶	۵	۴	۳	۲	۱	۱	۰

توجه: در صورتیکه نشریه ای دورانتشار ثبت شده در مجوز را رعایت نکند، بابت هر تاخیر در انتشار ۰/۵ نمره از امتیاز این بخش کسر خواهد شد. (امتیاز منفی نیز لحاظ می گردد)

۶ - تعداد افراد دست اندرکار (۷)

نشریات دانشگاهی به عنوان بستری برای جذب و مشارکت دانشجویان می باشد. محلی که در آن در قالب یک کار گروهی می توان از آزادی بیان و اندیشه استفاده نمود تجربه ثابت کرده در نشریاتی که کل کار نشریه روی یک یا دو فرد خاص متمرکز باشد دوام و بقایی ندارند و با رفتن این یک یا دو فرد غیرفعال می گردند. برای ارزش گذاری به این امر مهم و تشخیص مدیران مسوولی که جمع زیادتری را مدیریت می نمایند به شکل زیر عمل می گردد.

تعداد دست اندکاران به طور متوسط			
تعداد	۳ - ۱ نفر	۷ - ۴ نفر	۸ به بالا
امتیاز	۲	۴	۶

توضیح: در صورتیکه یکی از اعضای دست اندرکار از اعضای هیئت علمی باشند یک امتیاز به امتیاز این بخش اضافه می گردد.

دکتر زهره سپهری شاملو
رئیس کمیته داوری نشریات